

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Priority českého předsednictví ve Výboru ministrů Rady Evropy

Květen 2017

Chairmanship of the Czech Republic
Council of Europe
May – November 2017

Présidence de la République tchèque
Conseil de l'Europe
Mai – Novembre 2017

Priority českého předsednictví ve Výboru ministrů Rady Evropy

květen – listopad 2017

Česká republika podruhé ve své historii přebírá předsednictví ve Výboru ministrů Rady Evropy, mezinárodní organizaci, která od svého vzniku v roce 1949 podporuje evropské hodnoty a principy demokracie, lidských práv a právního státu, na nichž dnes spočívá evropská spolupráce. Pro mnoho Čechů, tak jako tomu bylo i u jiných národů, v čase před prvním předsednictvím v této organizaci počátkem 90. let představovala Rada Evropy návrat do demokratické Evropy. Členství v Radě Evropy je pro nás od té doby potvrzením příslušnosti k rodině evropských demokracií, k hodnotám a principům, které jsou předpokladem každé svobodné společnosti.

Demokracie, lidská práva a právní stát jsou konstanty, při jejichž prosazování chce Česká republika navázat na předchozí úspěšná předsednictví v Radě Evropy. Během šesti měsíců předsednictví v Radě Evropy bude Česká republika usilovat o další podporu a posílení mezinárodních lidskoprávních mechanismů v čele s Evropským soudem pro lidská práva. České předsednictví bude také aktivně podporovat úsilí o posílení právního státu jakožto jednoho z hodnotových pilířů Rady Evropy.

Podpora lidských práv představuje pro Českou republiku mimo jiné úsilí o překonávání historické, sociální, kulturní, náboženské či ideologické bariéry rovnosti. Zásadním tématem z pohledu českého předsednictví je proto rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace a zajištění práv osob patřících k zranitelným či znevýhodněným skupinám, jako jsou národnostní či etnické menšiny nebo dětští migranti.

Jednou z pevných záruk demokracie je co nejširší účast obyvatel na všech úrovních správy věcí veřejných. Proto chce české předsednictví podporovat aktivity v oblasti místní demokracie, vedoucí k rozvoji participativní demokracie a také k posílení demokratických institucí. Zvláštní pozornost bude věnována také vzdělávání mládeže i dospělých za účelem posílení jejich rolí při výkonu práv a povinností v demokratické společnosti.

1. Ochrana lidských práv osob patřících k zranitelným či znevýhodněným skupinám a podpora rovnosti mužů a žen

Prioritou českého předsednictví je zajištění lidských práv všech osob, tj. včetně osob, které mohou být v plném a rovném přístupu k lidským právům ve znevýhodněné pozici. To může souviset se sociálním postavením některých skupin obyvatel či menšin, jakož i přetrvávajícími názory ve společnosti. Naplňování lidských práv těchto osob, kam počítáme i opatření proti sociálnímu vyloučení a extrémní chudobě, napomáhá současně i rozvoji demokracie, neboť posiluje schopnost příslušníků těchto skupin participovat na životě společnosti, včetně života politického, ať již na centrální nebo místní úrovni. V této souvislosti vyzdvihuje české předsednictví potřebu posilování práv všech osob bez rozdílu prostřednictvím implementace doporučení Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti, jakož i za pomoci Rámcové úmluvy na ochranu národnostních menšin a Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

České předsednictví plánuje uspořádat několik konferencí věnovaných problematice práv osob náležejících k zranitelným či znevýhodněným skupinám.

Romové patří k jedné z nejvíce znevýhodněných národnostních a etnických skupin v Evropě, jak je patrné ze zpráv Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti, stanovisek Poradního výboru Rámcové úmluvy na ochranu národnostních menšin a zpráv Expertního výboru Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Překonávání překážek k plné realizaci občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních práv osob patřících k romské komunitě je jednou z dlouhodobých priorit České republiky, v souladu se Štrasburskou deklarací o Romech přijatou Výborem ministrů Rady Evropy v roce 2010. V tomto duchu bude české předsednictví hostit zasedání Ad hoc výboru expertů pro romské záležitosti (CAHROM) na přelomu května a června 2017.

Evropa odnepaměti žila s migrací a byla na migraci závislá. Fenomén migrace nicméně budí silné emoce a vytváří četné výzvy, z nichž mnohé nespádají přímo do mandátu Rady Evropy. Členské státy organizace jsou především vázány mezinárodními standardy v oblasti lidských práv, zejména pak Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv. V kontextu migrační krize potom vyvstává jako citlivá otázka dodržování lidských práv migrantů, zvláště dětí. Mezinárodní expertní konference, kterou české předsednictví uspořádá v září 2017 v Praze, se zaměří na právní a praktické aspekty tématu detencí migrujících dětí a alternativ k nim, které v Radě Evropy aktuálně rezonuje. Konference se bude, mimo jiné, opírat o práci zvláštního zmocněnce generálního tajemníka

Rady Evropy pro migraci a uprchlíky, jakož i nový Akční plán Rady Evropy na ochranu uprchlíků a migrujících dětí.

České předsednictví si je vědomo, že ochrana práv dětí a podpora rodin tvoří základní komponent pro rozvoj a fungování společnosti, důkazem čehož je i nejnověji Strategie Rady Evropy pro práva dítěte (2016-2021), přijatá Výborem ministrů v březnu 2016. Mezinárodní expertní konference, organizovaná v září 2017 v Praze, se bude věnovat dosud poměrně opomíjenému tématu využívání opatření vedoucích ke zbavení osobní svobody dítěte, nikoli v rámci systému trestní spravedlnosti, nýbrž jako součásti systému rodinně-právních opatření, sledujících primárně zajištění ochrany dítěte. Konference vyhodnotí tuto praxi z hlediska lidskoprávních závazků a zaměří se i na příklady osvědčené praxe vybraných států Rady Evropy.

České předsednictví podporuje opatření vedoucí k co nejširší ratifikaci a implementaci Úmluvy o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním (Lanzarotské úmluvy), jakož i opatření vedoucí k účinné implementaci Strategie Rady Evropy pro práva dítěte. Konference pořádaná v říjnu 2017 připomene 10. výročí od otevření k podpisu Lanzarotské úmluvy.

Současné výzvy, jimž čelí mladí lidé v Evropě, budou na programu evropského sympozia, které v červnu 2017 propojí v Praze zástupce vlád a nevládních organizací členských států Rady Evropy. Diskuse se soustředí také na odpovídající prostředky, s jejichž pomocí může politika mládeže na tyto výzvy reagovat.

20. výročí otevření k podpisu Úmluvy o lidských právech a biomedicíně (Oviedské konvence) připomene konference pořádaná v říjnu ve Štrasburku. Konference se bude věnovat významu Oviedské konvence v kontextu výzev, které přináší vývoj v oblasti biomedicíny, zvláště pak s důrazem na práva dětí v daném ohledu.

České předsednictví má v úmyslu posílit aktivity Rady Evropy na podporu rovnosti mužů a žen. Rovnost mužů a žen je základní evropskou hodnotou. Prosazování tohoto práva přesto čelí mnohým výzvám. Mezinárodní expertní konference ke sběru statistických dat v oblasti rovnosti žen a mužů, plánovaná na listopad 2017 v Praze, má za cíl upřít na toto téma pozornost, a to mj. ve smyslu Strategie Rady Evropy pro rovnost mužů a žen pro léta 2014-17. Konference se zaměří především na viktimizační statistiky a roli statistických dat pro plnění Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí

vůči ženám a domácího násilí. Na konferenci naváže výjezdní zasedání Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost.

2. Posilování právního státu

Česká republika staví svou politiku podpory lidských práv a demokracie na existujících mezinárodních závazcích, které vytvářejí univerzální rámec pro ochranu všech mezinárodně uznaných lidských práv. Důraz na naplňování závazků, které státy přijaly, je cestou vedoucí k opravdovému zlepšení ochrany lidských práv ve světě. Jinými slovy, nejenom ratifikace mezinárodních lidskoprávních úmluv a přístup k nim, ale také důsledné plnění závazků z nich vyplývajících, věcná a otevřená spolupráce s monitorovacími mechanismy a naplňování jejich doporučení vypovídají o vůli státu chránit lidská práva a respektovat principy demokracie a právního státu.

Rada Evropy za dobu své existence vybudovala celou řadu velmi efektivních mechanismů na ochranu lidských práv. Všechny tyto mechanismy hrají mimořádně důležitou roli jako součást evropského systému ochrany lidských práv. Zvláštní pozornost je upřena na Evropský soud pro lidská práva jakožto garanta řádné implementace smluvních závazků vyplývajících z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a jejích protokolů. Situace štrasburského Soudu byla řešena již na několika konferencích na vysoké i expertní úrovni (v Interlaken, Izmiru, Brightonu a Bruselu) věnovaných hledání opatření, s jejichž pomocí by Soud měl možnost snáze a rychleji vyřizovat stížnosti, jimiž je zahlcen. Mnohá tato opatření jsou již implementována v praxi, a to v návaznosti na rozhodnutí přijatá Výborem ministrů a dalšími orgány, včetně samotného štrasburského Soudu. Česká republika ve své podpoře Evropského soudu pro lidská práva naváže na výstupy z těchto konferencí, které mají největší relevanci pro zajištění budoucnosti fungování tohoto jedinečného mechanismu.

Jedním ze závazků plynoucích smluvním stranám z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv je výkon rozsudků štrasburského Soudu. Závaznost a vykonatelnost soudních rozsudků je jedním z kritérií, která definují stupeň rozvoje právního státu. České předsednictví uspořádá v červnu 2017 v Brně konferenci za účasti předsedů nejvyšších soudů k tématu závaznosti soudních rozhodnutí. Situaci štrasburského Soudu budou hodnotit vládní zmocněnci pro zastupování před Evropským soudem pro lidská práva na jejich neformálním setkání v Praze. Řádná implementace Evropské úmluvy o ochraně lidských práv na národní úrovni je nezbytným předpokladem posílení subsidiární role a celkové akceschopnosti štrasburského Soudu. Vzdělávání o systému Úmluvy zde hraje klíčovou roli. Konference v rámci programu Vzdělávání právních

profesionálů v otázkách lidských práv (HELP) proběhne pod záštitou českého předsednictví v červnu 2017 ve Štrasburku.

Vláda práva je vnímána jako jeden z pilířů politického i právního systému. Předpokládá existenci mechanismů prevence zneužití moci, nesystémového politického či ekonomického vlivu a korupce, jakož i mechanismů odhalování, trestání a nápravy těchto jevů. K výstupům 4. hodnotícího kola Skupiny států proti korupci (GRECO), které bylo věnováno prevenci korupce ve vztahu k členům parlamentu, soudcům a státním zástupcům, proběhne v Praze v listopadu 2017 mezinárodní konference.

České předsednictví bude podporovat dokončení modernizace Úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (Úmluva č. 108), jakožto prostředku k posílení ochrany práva na soukromý život a na ochranu osobních dat v digitální éře.

3. Podpora demokracie na místní a regionální úrovni a reformem ve veřejné správě

Česká republika bude podporovat rozvoj místní a regionální demokracie jako jednu z klíčových oblastí v rámci pilíře „demokracie“, se zaměřením na podporu řádné správy na místní a regionální úrovni a inovačních nástrojů, které by usnadnily obcím a regionům vyrovnat se účinněji se současnými výzvami. České předsednictví bude zejména podporovat sdílení znalostí a zkušeností ohledně reformem veřejné správy. Důraz bude kladen také na participativní demokracii jako klíčový prvek občanské angažovanosti ve veřejném životě na místní a regionální úrovni. V neposlední řadě bude české předsednictví podporovat úzkou spolupráci s Parlamentním shromážděním, Kongresem místních a regionálních samospráv Rady Evropy (dále jen „Kongres“) a nevládními organizacemi v procesu řešení společných problémů.

V souvislosti s hledáním společných řešení problémů, jimž čelí evropská společnost, sehrává zvláštní roli Evropská úmluva o krajině. V tomto kontextu proběhne v září 2017 v Brně 19. pracovní zasedání Rady Evropy k implementaci Evropské úmluvy o krajině. Zaměří se na problematiku demokracie na místní úrovni.

Kongres sehrává významnou úlohu při podpoře místní a regionální demokracie a zlepšování místní a regionální správy. Zasedání Byra Kongresu proběhne pod záštitou českého předsednictví v červnu 2017 v České republice. Ve spolupráci s Evropským výborem pro demokracii a správu (CDDG) zorganizuje české

předsednictví v září 2017 v Praze mezinárodní expertní konferenci na téma „Zvyšování kvality veřejné správy na místní a regionální úrovni“.

České předsednictví připomíná významnou roli občanské společnosti v procesu rozvoje demokracie. Bude proto v procesu posilování občanské angažovanosti na místní i celostátní úrovni nadále podporovat partnerství s nevládními organizacemi.

4. Podpora vzdělávání k lidským právům a jazykových dovedností

Podpora lidských práv a demokracie prostřednictvím vzdělávání patří k základním stavebním prvkům demokracie. Konference o stavu občanství a vzdělávání k lidským právům a demokracii, která proběhne pod záštitou českého předsednictví v červnu 2017 ve Štrasburku, bude impulsem k posílení dialogu o zkušenostech a výzvách v národních vzdělávacích systémech v oblasti vzdělávání o lidských právech, demokracii a vládě práva. Konference propojí účastníky z řad zástupců vládního sektoru, vzdělávacích institucí a nevládních organizací za účelem posílení implementace Charty Rady Evropy o výchově k demokratickému občanství a lidským právům coby účinného nástroje podpory lidských práv a demokracie prostřednictvím vzdělávání. Konference tzv. Pražského fóra k implementaci Evropského rámce kompetencí k demokratickému občanství v říjnu 2017 zaujme významnou roli při šíření příslušného referenčního rámce Rady Evropy.

Česká republika bude pokračovat ve vytváření a zlepšování nástrojů, které podporují jazykovou a kulturní inkluzi v českých školách, kde počet žáků s mateřským jazykem odlišným od vyučovacího jazyka stále narůstá. V této souvislosti hodlá české předsednictví aktivně spolupracovat s Evropským střediskem pro moderní jazyky Rady Evropy (dále jen „Středisko“) na podpoře aktivit zaměřených na učitele a ostatní vzdělávací odborníky, které mají za cíl napomoci u žáků rozvíjet mezikulturní kompetence a jazykové dovednosti, jež jsou předpokladem úspěšného vzdělávání. V rámci čtyřletého programu Střediska na léta 2016-2019 budou tyto aktivity zahrnovat především spolupráci na přípravě a organizaci mediace a šíření výsledků projektů zaměřených na práci v mnohojazyčných třídách, jakož i na vytvoření evropských standardů specifikujících úroveň znakové řeči. Spolupráce bude probíhat prostřednictvím členství českého zástupce ve správní radě Střediska a prostřednictvím českých expertů zapojených do projektových týmů a sítí.

5. Spolupráce a koordinace s dalšími mezinárodními organizacemi

České předsednictví podporuje úzkou spolupráci Rady Evropy s Evropskou unií, Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Organizací spojených národů a dalšími mezinárodními organizacemi vycházející přitom zejména z potřeby vzájemné informovanosti podporované účastí na významných zasedáních partnerských organizací, jakož i koordinovaného přístupu k výzvám, jimž v současnosti Evropa čelí.

Pokračující konflikty vně i uvnitř Evropy představují mimořádnou výzvu pro demokracii a naše společné hodnoty. V mnoha členských státech je na vzestupu extremismus a radikalismus. České předsednictví společně s rakouským předsednictvím OBSE uspořádají kulatý stůl na vysoké úrovni, který bude vycházet z aktivit obou organizací zaměřených na boj s extremismem a radikalismem. V tomto ohledu je významným referenčním rámcem Akční plán Rady Evropy na léta 2015-17 pro boj proti násilnému extremismu a radikalizaci vedoucí k terorismu, přijatý na 125. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy v květnu 2015 v Bruselu.

České předsednictví se bude aktivně spolupodílet na konferenci „Svoboda na internetu a role internetových zprostředkovatelů“, pořádané ve spolupráci s rakouským předsednictvím OBSE a s Představitelem OBSE pro svobodu médií v říjnu 2017 ve Vídni.

České předsednictví pokládá úzkou spolupráci a partnerství s Evropskou unií za zásadní. V současné době EU kofinancuje řadu projektových aktivit Rady Evropy. České předsednictví bude usilovat o posílení uvedené spolupráce. Koordinace a pracovní kontakty mezi Štrasburkem a Bruselem se v posledních letech zlepšily na všech úrovních.

Příloha

Kalendář akcí během českého předsednictví

Datum místo	Akce Odpovědná instituce
19. května 2017 Nikosia	Převzetí předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy MZV
23. května 2017 Štrasburk	Zahájení výstavy „Charta 77“ ministrem kultury ČR v Paláci Evropy, oficiální zahájení kulturního programu českého předsednictví Stálá mise
24.-26. května 2017 Brno	Expertní konference „Plagiátorství napříč Evropou“ Mendelova univerzita
30. května 2017 Praha	Byro a Stálý výbor Parlamentního shromáždění Rady Evropy Parlament
31. května-3. června 2017 Praha	Zasedání Ad-hoc výboru expertů pro záležitosti Romů (CAHROM) Úřad vlády, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
1. června 2017 Viedeň	Představení priorit předsednictví předsedou Výboru ministrů ve Stálé radě OBSE MZV
9. června 2017 Štrasburk	Seminář Rady Evropy pořádaný Řídicím výborem pro lidská práva „Byznys a lidská práva“ MZV
12.-14. června 2017 Praha	Evropské sympóziu „Odpovědi politiky mládeže na současné výzvy, kterým čelí mladí lidé v Evropě“ MŠMT
14. června 2017 Praha	Kulatý stůl předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy a předsednictví OBSE k tématu radikalizace MZV
15.-16. června 2017 Brno	Zasedání Byra Kongresu místních a regionálních samospráv a seminář k integračním politikám MV, Svaz měst a obcí ČR
19.-21. června 2017 Brno	Konference „Závaznost soudních rozhodnutí“ Nejvyšší soud, MS
20.-22. června 2017 Štrasburk	Konference o stavu občanství a vzdělávání k lidským právům v Evropě MŠMT
22.-23. června 2017 Štrasburk	Výroční konference sítě Vzdělávání právních profesionálů v otázkách lidských práv (HELP) MS
26.-30. června 2017 Štrasburk	3. část plenárního zasedání Parlamentního shromáždění Rady Evropy Stálá delegace Parlamentu, MZV
5.-7. září 2017 Brno, Křtiny	19. pracovní zasedání Rady Evropy k implementaci Evropské úmluvy o krajině „Implementace Evropské úmluvy o krajině na místní úrovni – demokracie na místní úrovni“ MŽP, Mendelova univerzita
11.-12. září 2017 Praha	Expertní konference na téma detence dětí v pobytových zařízeních MPSV
19.-20. září 2017 Praha	Mezinárodní konference na téma certifikace shody s lékopisnou monografií Evropského lékopisu MZD
20.-21. září 2017 Praha	Konference „Zvyšování kvality veřejné správy na místní a regionální úrovni“ MV

25.-26. září 2017 Praha	Konference na aktuální téma v oblasti lidských práv - detence migrantů - děti a alternativy k detenci MS
9.-13. října 2017 Štrasburk	4. část plenárního zasedání Parlamentního shromáždění Rady Evropy Stálá delegace Parlamentu, MZV
13. října 2017 Vídeň	Konference „Svoboda na internetu a role internetových zprostředkovatelů“ ve spolupráci s rakouským předsednictvím OBSE a Vysokým představitelem OBSE pro svobodu médií MZV
18.-20. října 2017 Štrasburk	34. zasedání Kongresu místních a regionálních samospráv - prezentace měst a krajů ČR Svaz měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR, MV
24.-25. října 2017 Štrasburk	Konference k 20. výročí otevření k podpisu Úmluvy o lidských právech a biomedicíně MZD
26.-27. října 2017 Praha	8. Pražské fórum o vzdělávacích politikách Rady Evropy MŠMT
Říjen 2017 Praha	Konference expertů „Kompendium kulturních politik“ MK
Říjen 2017 Praha	Setkání vládních zmocněnců pro zastupování před Evropským soudem pro lidská práva MS
9.-10. listopadu 2017 Praha	Konference k výstupům 4. hodnotícího kola Skupiny států proti korupci (GRECO) MS
14. listopadu 2017 Praha	Konference ke sběru statistických dat v oblasti rovnosti žen a mužů Úřad vlády, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
15.-16. listopadu 2017 Praha	Výjezdní zasedání Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost Úřad vlády, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
15. listopadu 2017 Štrasburk	Předání předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy MZV

Použité zkratky:

MZV - Ministerstvo zahraničních věcí
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV - Ministerstvo vnitra
MS - Ministerstvo spravedlnosti
MK - Ministerstvo kultury
MZD - Ministerstvo zdravotnictví
MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŽP - Ministerstvo životního prostředí

